

P6_TA(2007)0006

Ārpuslīguma saistības piemērojamiem likumiem ("Roma II") *II**

Eiropas Parlamenta normatīvā rezolūcija attiecībā uz Padomes kopējo nostāju, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par ārpuslīguma saistībām piemērojamiem likumiem ("Roma II") (9751/7/2006 – C6-0317/2006 – 2003/0168(COD))

(Koplēmuma procedūra, otrais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes kopējo nostāju (9751/7/2006 – C6-0317/2006)¹,
 - ņemot vērā tā nostāju pirmajā lasījumā² attiecībā uz Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2003)0427)³,
 - ņemot vērā grozīto Komisijas priekšlikumu (COM(2006)0083)⁴,
 - ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 62. pantu,
 - ņemot vērā Juridiskās komitejas ieteikumus otrajam lasījumam (A6-0481/2006),
1. apstiprina grozīto kopējo nostāju;
 2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

¹ OV C 289 E, 28.11.2006., 68. lpp.

² OV C 157, 6.7.2006., 370.lpp.

³ OV vēl nav publicēts.

⁴ OV vēl nav publicēts.

Eiropas Parlamenta nostāja pieņemta otrajā lasījumā 2007. gada 18. janvārī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. .../2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām ("ROMA II")

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 61. panta c) punktu un 67. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru²,

¹ OV C 241, 28.9.2004., 1. lpp.

² Eiropas Parlamenta 2005. gada 6. jūlija *Nostāja* (OV C 157 E, 6.7.2006., 371. lpp.), Padomes 2006. gada 25. septembra *Kopējā nostāja* (OV C 289 E, 28.11.2006., 68. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2007. gada 18. janvāra *Nostāja*.

tā kā:

- (1) Kopiena ir sev izvirzījusi mērķi uzturēt un attīstīt brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Lai pakāpeniski izveidotu šādu telpu, Kopienai ir jāpieņem pasākumi, kas attiecas uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās, kurās ir pārrobežu elementi, tiktāl, cik tas ir nepieciešams iekšējā tirgus pareizai darbībai.
- (2) Saskaņā ar Līguma 65. panta b) punktu šajos pasākumos jāietver pasākumi, ar ko veicina saderību starp dalībvalstīs piemērojamajiem noteikumiem attiecībā uz tiesību normu kolīzijām un jurisdikcijas konfliktiem.
- (3) Eiropadomes Tamperes sanāksmē 1999. gada 15. un 16. oktobrī kā pamatu tiesu iestāžu sadarbībai civillietās apstiprināja tiesu iestāžu spriedumu un pārējo nolēmumu savstarpējas atzīšanas principu un aicināja Padomi un Komisiju pieņemt pasākumu programmu, lai īstenotu savstarpējās atzīšanas principu.
- (4) Padome 2000. gada 30. novembrī pieņēma kopēju Komisijas un Padomes pasākumu programmu, lai īstenotu nolēmumu savstarpējas atzīšanas principu civillietās un komercietās¹. Programmā noteikti pasākumi, kas saistīti ar tiesību normu kolīzijas noteikumu saskaņošanu, tā kā minētie noteikumi veicina spriedumu savstarpēju atzīšanu.
- (5) Hāgas Programmā², ko Eiropadome pieņēma 2004. gada 5. novembrī, ir izteikts aicinājums aktīvi turpināt darbu pie tiesību normu kolīzijas noteikumiem attiecībā uz ārpuslīgumiskām saistībām ("Roma II").

¹ OV C 12, 15.1.2001., 1. lpp.

² OV C 53, 3.3.2005., 1. lpp.

- (6) Iekšējā tirgus pareizai darbībai nolūkā veicināt tiesvedības iznākuma paredzamību, noteiktību attiecībā uz piemērojamiem tiesību aktiem un spriedumu brīvu apriti ir nepieciešams, lai dalībvalstu tiesību normu kolīzijas noteikumi norādītu uz vienas un tās pašas valsts tiesību aktiem, neatkarīgi no tā, kuras valsts tiesā iesniegta prasība.
- (7) Regulas *patstāvīgajai* darbības jomai un noteikumiem vajadzētu būt saderīgi ar Padomes Regulu (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās¹ (Brisele I), Romas Konvenciju par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām² (Romas konvencija), **un turpmāko regulu par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumiskām saistībām ("Roma I")**.
- (8) Šī regula būtu jāpiemēro neatkarīgi no tās tiesas veida, kurā iesniegta prasība.
- (9) Prasījumiem, kas izriet no "*acta iure imperii*", būtu jāietver arī prasījumi pret amatpersonām, kas rīkojas valsts vārdā, kā arī atbildība par valsts iestāžu darbībām, tostarp valsts ieceltu amatpersonu atbildība. Tāpēc šai regulai nebūtu jāattiecas uz minētajiem jautājumiem.
- (10) Ģimenes attiecībām būtu jāietver vecāku un bērnu, laulības, svainības un sānu līnijas radniecības attiecības. Šīs regulas 1. panta 2. punktā minētās attiecības, kuru ietekme ir pielīdzināma laulības un citu ģimenes attiecību ietekmei, būtu jāinterpretē saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kuras tiesā ir iesniegta prasība.
- (11) ***Kolīzijas normu noteikumi, kas paredzēti šajā regulā, attiecas arī uz saistībām, kas pamatojas uz atbildību neatkarīgi no vainas, un saskaņotie noteikumi par saistības faktoriem arī attiecas uz jautājumu par pārņemtās atbildības apjomu saistībā ar tiesību aizskārumiem.***

¹ OV L 12, 16.1.2001., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 2245/2004 (OV L 381, 28.12.2004., 10. lpp.).

² OV C 27, 26.1.1998., 34. lpp.

- (12) Ārpuslīgumisku saistību jēdziens katrā dalībvalstī ir atšķirīgs. Tādēļ šajā regulā ārpuslīgumiskas saistības būtu jāsaprot kā autonomi jēdzieni.
- (13) Vienoti noteikumi, kas piemērojami neatkarīgi no tā, kādu tiesību aktu piemērošanu tie paredz, ļauj novērst konkurences izkropļojumus starp Kopienas tiesvedības dalībniekiem.
- (14) ***Tomēr nepieciešamība izvairīties no konkurences izkropļojumiem un prasība par juridisko noteiktību jāierobežo, ņemot vērā vajadzību nodrošināt taisnīgumu konkrētās lietās, un tiesām tātad jābūt lemšanas brīvībai.***
- (15) *Lex loci delicti commissi* princips ir galvenais risinājums attiecībā uz ārpuslīgumiskām saistībām gandrīz visās dalībvalstīs, taču principa praktiskā piemērošana gadījumā, kad lietas elementi atrodas vairākās valstīs, ir atšķirīga. Šāda situācija rada nenoteiktību attiecībā uz piemērojamiem tiesību aktiem.
- (16) Vienotiem noteikumiem būtu jāveicina tiesas nolēmumu paredzamība un jānodrošina saprātīgs līdzsvars starp tās personas interesēm, ko uzskata par atbildīgu, un tās personas interesēm, kam nodarīts kaitējums. Saistība ar valsti, kur radies tiešais kaitējums (*lex loci damni*), rada taisnīgu līdzsvaru starp tās personas interesēm, ko uzskata par atbildīgu, un tās personas interesēm, kam nodarīts radies kaitējums, kā arī atspoguļo mūsdienu pieeju civiltiesiskai atbildībai un to, kā attīstās atbildības neatkarīgi no vainas sistēmas.
- (17) Piemērojamie tiesību akti būtu jānosaka, pamatojoties uz to, kur radies kaitējums, neatkarīgi no tā, kurā valstī vai valstīs varētu rasties netiešas sekas. Tādējādi personiska aizskārums gadījumos vai gadījumos, kad kaitējums radies mantai, valstij, kurā radies kaitējums, vajadzētu būt valstij, kurā, attiecīgi, nodarīts personiskais aizskārums vai radies kaitējums mantai.

- (18) Šajā regulā vispārējam noteikumam vajadzētu būt "*lex loci damni*", kas paredzēts 4. panta 1. punktā. Šīs regulas 4. panta 2. punkts būtu jāuzskata par izņēmumu no šā vispārējā principa, radot īpašu saikni, ja pušu pastāvīgā mītnesvieta ir vienā un tajā pašā valstī. Minētā panta 3. punkts būtu jāsaprot kā "izņēmuma noteikums", kas ļauj atkāpties no tā 1. un 2. punkta gadījumā, ja visi lietas apstākļi skaidri liecina, ka neatļautā darbība ir acīmredzami ciešāk saistīta ar citu valsti.
- (19) Būtu jāparedz īpaši noteikumi attiecībā uz īpašām neatļautām darbībām, kad vispārējais noteikums neļauj panākt samērīgu līdzsvaru starp skartajām interesēm.
- (20) Kolīzijas normai attiecībā uz produktatbildību būtu jāatbilst mērķim taisnīgi sadalīt riskus, kas pastāv mūsdienīgā augsto tehnoloģiju sabiedrībā, aizsargāt patērētāju veselību, sekmēt inovāciju, nodrošināt neizkropļotu konkurenci un veicināt tirdzniecību. Radot piesaistes faktoru hierarhijas sistēmu apvienojumā ar paredzamības klauzulu, ir rasts līdzsvarots risinājums attiecībā uz šiem mērķiem. Pirmais elements, kas jāņem vērā, ir tās valsts tiesību akti, kurā - laikā, kad radies kaitējums - bija tās personas pastāvīgā mītnesvieta, kurai nodarīts kaitējums, ja ražojumu tirgoja attiecīgajā valstī. Pārējos hierarhijas elementus ņem vērā, ja ražojumu netirgoja attiecīgajā valstī, neskarot 4. panta 2. punktu un iespēju, ka pastāv acīmredzami ciešāka saikne ar citu valsti.
- (21) *Negodīgas komercprakses* gadījumos kolīzijas normai būtu jāļauj aizsargāt konkurentus, patērētājus un plašu sabiedrību, un būtu jānodrošina tirgus ekonomikas pareiza darbība. Saistība ar tās valsts tiesību aktiem, kurā *tirgus tiek ietekmēts vai to varētu ietekmēt, visumā* ļauj īstenot šos mērķus.
- (22) Ārpuslīgumiskajām saistībām, kas izriet *no konkurences ierobežojumiem*, būtu jāietver gan valstu, gan Kopienas konkurences tiesību pārkāpumi. Tiesību aktiem, kas piemērojami šādām ārpuslīgumiskām saistībām, vajadzētu būt tās valsts tiesību aktiem, kuras tirgu attiecīgais ierobežojums ietekmē vai varētu ietekmēt, ar nosacījumu, ka ietekme ir tieša un būtiska. Ja kaitējums ir radies vairāk nekā vienā valstī, jebkuras šādas valsts tiesību aktu piemērošanai vajadzētu attiekties vienīgi uz attiecīgajā valstī radušos kaitējumu.

- (23) *Šīs regulas mērķu sasniegšanai "negodīgas komercprakses" jēdziens ietver aizliegumus nolīgumiem starp uzņēmumiem, uzņēmumu asociāciju lēmumiem un saskaņotām darbībām, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas kavē, ierobežo vai kropļo konkurenci kādā dalībvalstī vai iekšējā tirgū, kā arī aizliegumus ļaunprātīgi izmantot dominējošu stāvokli dalībvalstī vai iekšējā tirgū **Līguma 81. un 82. panta nozīmē.***
- (24) *Par „kaitējumu videi” būtu jāuzskata kaitējumu aizsargātajām sugām un dabiskajiem biotopiem, kaitējumu ūdenim un kaitējumu zemei, kā noteikts 2. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvā 2004/35/EK par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļūdzināšanu¹.*
- (25) Attiecībā uz kaitējumu videi Līguma 174. pants, kurā ir paredzēts, ka vajadzētu būt augsta līmeņa aizsardzībai, pamatojoties uz piesardzības un preventīvas darbības principu, uz principu, ka kaitējums jālabo, pirmām kārtām novēršot tā cēloni, un uz principu, ka maksā piesārņotājs, pilnībā pamato to, ka izmanto principu, ar kuru lietu izlemj par labu personai, kam nodarīts kaitējums. Tas, kad persona, kas pieprasa kompensāciju, var izvēlēties piemērojamos tiesību aktus, būtu jānosaka saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kuras tiesā ir iesniegta prasība.

¹ *OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/21/EK (OJ L 102, 11.4.2006., 15. lpp.).*

- (26) Attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem būtu jā saglabā vispārēji atzītais *lex loci protectionis* princips. Šajā regulā termins "intelektuālā īpašuma tiesības" būtu jāinterpretē tā, ka tas nozīmē, piemēram, autortiesības, blakustiesības, *sui generis* tiesības uz datubāzu aizsardzību un rūpnieciskā īpašuma tiesības.
- (27) Precīzs kolektīvas rīcības, piemēram, streiku vai lokautu, jēdziens dalībvalstīs ir atšķirīgs, un to reglamentē katras dalībvalsts iekšējie noteikumi. Tādēļ šajā regulā, lai aizsargātu darba ņēmēju un darba devēju tiesības un pienākumus, ir pieņemts vispārējs princips, ka būtu jāpieņem tās valsts tiesību akti, kurā kolektīvā rīcība notikusi.
- (28) Īpašais noteikums attiecībā uz kolektīvo rīcību 9. pantā neskar nosacījumus saistībā ar šādu rīcību saskaņā ar valsts tiesību aktiem un neskar arodbiedrību vai reprezentatīvo darba ņēmēju organizāciju tiesisko statusu, kā paredzēts dalībvalstu tiesību aktos.
- (29) *Attiecībā uz privātās dzīves vai indivīda tiesību pārkāpumiem šī regula nekavē dalībvalstis piemērot to konstitucionālos noteikumus par preses brīvību un vārda brīvību plašsaziņas līdzekļos. Par valsti, kurā visbūtiskākais kaitējuma elements vai elementi ir vai var rasties, uzskata to valsti, pret kuru publikācija vai raidījums ir galvenokārt vērsts, vai, ja tas nav nosakāms, valsti, kurā īsteno redakcionālo uzraudzību, un jāpieņem attiecīgās valsts tiesību akti. Valsti, uz kuru publikācija vai raidījums galvenokārt ir vērsts, nosaka, ņemot vērā publikācijas vai raidījuma valodu, vai arī realizācijas vai auditorijas proporcionālo daļu no kopējā realizācijas apjoma vai auditorijas lieluma attiecīgā valstī, vai arī šo apstākļu kopumu. Līdzīgi apsvērumi jāattiecina uz publikācijām internetā vai citos elektroniskajos sakaru tīklos.*

- (30) Būtu jāparedz īpaši noteikumi attiecībā uz gadījumiem, ja kaitējumu rada darbība, kas nav neatļauta darbība, piemēram, netaisna iedzīvošanās, *negotiorum gestio* un *culpa in contrahendo*.
- (31) Šajā regulā *culpa in contrahendo* ir autonomas jēdziens, un to nevajadzētu noteikti interpretēt valsts tiesību aktu izpratnē. Tas būtu jāattiecinā uz informācijas izpaušanas pienākuma pārkāpumiem un līgumslēgšanas sarunu izjaukšanu. Šīs regulas 12. pants attiecas tikai uz ārpuslīgumiskām saistībām, kam ir tieša saistība ar sarunām pirms līguma slēgšanas. Tas nozīmē - ja laikā, kad norisinās līgumslēgšanas sarunas, personai tiek nodarīts personīgs aizskārums, piemēro šīs regulas 4. pantu vai citus attiecīgus noteikumus.
- (32) Lai respektētu pušu nodomus un veicinātu juridisko noteiktību, būtu jāļauj pusēm izdarīt skaidru izvēli attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām. Jāaizsargā vājākās puses, izvēlei jāpiemēro konkrēti nosacījumi. ***Turklāt ir nepieciešams respektēt pušu nodomus, ja piemērojamo tiesību izvēli attiecībā uz jautājumu par tiesību aizskārumu pamatoti var izdarīt tiesa.***
- (33) Sabiedrības interešu apsvērumi pamato to, ka dalībvalstu tiesām ārkārtas apstākļos tiek dota iespēja piemērot izņēmumus, pamatojoties uz sabiedrisko kārtību un prevalējošām imperatīvām normām.
- (34) ***Ir lietderīgi precizēt, ka, nosakot kaitējuma apmēru lietās par kaitējuma nodarīšanu veselībai, piekritīgajai tiesai jāpiemēro restitutio in integrum princips, ņemot vērā cietušās personas faktiskos apstākļus valstī, kur ir tās pastāvīgā dzīvesvieta. Jo īpaši tiek ņemtas vērā faktiskās izmaksas papildu ārstēšanas kursam un medicīniskai novērošanai.***

- (35) *Ikviens prāvnieks, kas iesniedzis prasību vai pretprasību valsts tiesā vai tribunālā, uz kuru attiecas šīs regulas darbības joma, paziņo tiesai vai tribunālam un visām pārējām procesā iesaistītajām pusēm, iesniedzot prasības pieteikumu vai citu ekvivalentu dokumentu, kas rada juridiskas sekas, to tiesību aktu vai aktus, par kuru vai kuriem prāvnieks uzskata, ka tie jāpiemēro attiecībā uz visu prasību vai kādām tās daļām.*
- (36) Lai panāktu samērīgu līdzsvaru starp pusēm, jāņem vērā tiktāl, ciktāl tas ir vajadzīgs - drošības un rīcības normas, kas ir spēkā valstī, kurā radies kaitējums, pat tad, ja ārpuslīgumiskas saistības reglamentē citas valsts tiesību akti. Termins "drošības un rīcības normas" būtu jāinterpretē kā tāds, kas attiecas uz visiem noteikumiem saistībā ar drošības un rīcības normām, tostarp, piemēram, ceļu satiksmes noteikumiem, ja noticis ceļu satiksmes negadījums.
- (37) *Tāpat kā Romas konvencijā spēkā ir "iura novit curia" princips. Tiesām pašām jānoskaidro, kuras ārvalsts tiesības ir piemērojamas. Lai noskaidrotu to, kuras ārvalsts tiesības ir piemērojamas, pusēm vajadzētu atļaut palīdzēt tiesai, bet tiesai jādod iespēja aicināt puses līdzdarboties.*
- (38) Būtu jāizvairās no situācijas, kad noteikumi par tiesību aktu izvēli ir izklaidētas vairākos instrumentos un kad pastāv atšķirības starp šīm normām. Ar šo regulu tomēr nav liegta iespēja saistībā ar konkrētiem jautājumiem Kopienas tiesību aktos iekļaut noteikumus par tiesību aktu izvēli attiecībā uz ārpuslīgumiskām saistībām.

Šai regulai nevajadzētu skart citu instrumentu piemērošanu, kuros paredzēti noteikumi, kas izveidoti, lai palīdzētu pareizai iekšējā tirgus darbībai tiktāl, ciktāl tos nevar piemērot saistībā ar tiesību aktiem, kas norādīti šajā regulā.

- (39) To starptautisko saistību ievērošana, ko uzņēmušās dalībvalstis, nozīmē, ka šai regulai nevajadzētu skart starptautiskās konvencijas, kurās viena vai vairāk dalībvalstis ir puses laikā, kad pieņem šo regulu. Lai noteikumus padarītu pieejamākus, Komisijai, pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju, attiecīgo konvenciju saraksts būtu jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
- (40) Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniegs priekšlikumu par procedūrām un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem dalībvalstis atsevišķos un izņēmuma gadījumos drīkstēs risināt sarunas un savā vārdā noslēgt nolīgumus ar trešām valstīm attiecībā uz nozaru jautājumiem, iekļaujot noteikumus par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām.
- (41) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šīs regulas mēroga un iedarbības dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (42) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Apvienotā Karaliste un Īrija ir paziņojušas savu vēlmi piedalīties šīs regulas pieņemšanā un piemērošanā.
- (43) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un tā Dānijai nav saistoša un nav tai jāpiemēro,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa

Darbības joma

1. pants Materiāltiesiskā darbības joma

1. Gadījumos, kas ir saistīti ar tiesību normu kolīzijām, šo regulu piemēro ārpuslīgumiskām saistībām civillietās un komercietās. To nepiemēro jo īpaši nodokļu, muitas vai administratīvām lietām vai valsts atbildībai par darbību vai bezdarbību, īstenojot valsts varu ("*acta iure imperii*").
2. Šī regula neattiecas uz:
 - a) ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no ģimenes attiecībām un no attiecībām, kuru ietekmi saskaņā ar tiesību aktiem, kas piemērojami šādām attiecībām, uzskata par pielīdzināmu, ietverot uzturēšanas pienākumus;
 - b) ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no mantisko attiecību regulējuma laulībā, no mantisko attiecību regulējuma attiecībās, kuru ietekmi saskaņā ar tiesību aktiem, kas piemērojami šādām attiecībām, uzskata par pielīdzināmu laulības ietekmei, un no mantošanas regulējuma;
 - c) ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no vekseliem, čekiem, parādzīmēm un citiem tirgojamiem instrumentiem tiktāl, ciktāl no šādiem citiem tirgojamiem instrumentiem izrietošās saistības rada tas, ka tie ir tirgojami;

- d) ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no tiesību aktiem par uzņēmēj sabiedrībām un citām korporatīvām vai nekorporatīvām struktūrām, piemēram, no to izveides, reģistrējot vai kā citādi, no to tiesībspējas un rīcībspējas, no uzņēmēj sabiedrību un citu korporatīvu vai nekorporatīvu struktūru iekšējās organizācijas vai likvidācijas, no amatpersonu un dalībnieku personiskās atbildības par uzņēmēj sabiedrības vai struktūras saistībām un no reidentu personiskās atbildības pret uzņēmēj sabiedrību vai tās dalībniekiem grāmatvedības dokumentu obligātajās revīzijās;
 - e) ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no attiecībām starp brīvprātīgi izveidota trasta dibinātājiem, pilnvarotajiem un labuma guvējiem;
 - f) ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no **kodolkaitējuma**.
3. **Neskarot 21., 22. un 23. pantu**, šo regulu nepiemēro pierādījumiem un procesuāliem jautājumiem.
4. Šajā regulā "dalībvalsts" ir jebkura dalībvalsts, izņemot Dāniju.

2. pants Ārpuslīgumiskas saistības

1. Šajā regulā kaitējums ietver visas sekas, kas izriet no neatļautas darbības, netaisnas iedzīvošanās, *negotiorum gestio* vai *culpa in contrahendo*.
2. Šo regulu piemēro arī ārpuslīgumiskām saistībām, kas varētu rasties.
3. Šajā regulā visas atsauces uz:
 - a) notikumu, kas rada kaitējumu, ietver notikumus, kas rada kaitējumu un kas varētu iestāties; un
 - b) kaitējumu ietver kaitējumu, kas varētu rasties.

3. pants Vispārējs piemērojums

Visus šajā regulā minētos tiesību aktus piemēro neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav kādas dalībvalsts tiesību akti.

II nodaļa

Neatļautas darbības

4. pants Vispārējs noteikums

1. Ja vien šajā regulā nav paredzēts kas cits, tiesību akti, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām, kuras izriet no neatļautas darbības, ir tās valsts tiesību akti, kurā radies kaitējums, neatkarīgi no tā, kurā valstī iestājies notikums, kas radījis kaitējumu, un neatkarīgi no tā, kurā valstī vai kurās valstīs radušās netiešas minētā notikuma sekas.
2. Tomēr gadījumā, ja gan personai, ko uzskata par atbildīgu, gan personai, kam nodarīts kaitējums, laikā, kad kaitējums radies, pastāvīgā mītnesvieta ir vienā un tajā pašā valstī, piemēro minētās valsts tiesību aktus.
3. Ja visi lietas apstākļi skaidri liecina, ka neatļautā darbība ir acīmredzami ciešāk saistīta ar citu valsti, kas nav 1. vai 2. punktā norādītā valsts, piemēro attiecīgās valsts tiesību aktus. Acīmredzami ciešāka saikne ar citu valsti jo īpaši varētu būt balstīta uz jau iepriekš pastāvējušām pušu attiecībām, piemēram, uz līgumu, kas ir cieši saistīts ar attiecīgo neatļauto darbību.

5. pants Produktatbildība

1. Neskarot 4. panta 2. punktu, tiesību akti, ko piemēro ārpuslīgumiskām saistībām, kuras radušās sakarā ar kāda ražojuma radītu kaitējumu, ir:

- a) tās valsts tiesību akti, kurā personai, kam nodarīts kaitējums, ir pastāvīgā mītnesvieta laikā, kad kaitējums radies, ja ražojums tirgots attiecīgajā valstī; vai, ja tā nav,
- b) tās valsts tiesību akti, kurā ražojums iegādāts, ja ražojums tirgots attiecīgajā valstī; vai, ja tā nav,
- c) tās valsts tiesību akti, kurā radies kaitējums, ja ražojums tirgots attiecīgajā valstī.

Tomēr piemērojami ir tās valsts tiesību akti, kurā personai, ko uzskata par atbildīgu, ir pastāvīga mītnesvieta, ja viņa nav varējusi loģiski paredzēt ražojuma vai tāda paša tipa ražojuma tirgošanu valstī, kuras tiesību akti ir piemērojami saskaņā ar a), b) vai c) apakšpunktu.

2. Ja visi lietas apstākļi skaidri liecina, ka neatļautā darbība ir acīmredzami ciešāk saistīta ar citu valsti, kas nav 1. punktā norādītā valsts, piemēro minētās citas valsts tiesību aktus. Acīmredzami ciešāka saikne ar citu valsti jo īpaši varētu būt balstīta uz jau iepriekš pastāvējušām pušu attiecībām, piemēram, uz līgumu, kas ir cieši saistīts ar attiecīgo neatļauto **darbību**.

6. pants Kaitējums videi

Tiesību akti, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām, kuras izriet no kaitējuma videi vai no kaitējuma, kas personām vai mantai nodarīts šāda kaitējuma rezultātā, ir tiesību akti, ko nosaka saskaņā ar 4. panta 1. punktu, ja vien persona, kas prasa kompensāciju par kaitējumu, neizvēlas prasījumu balstīt uz tās valsts tiesību aktiem, kurā ir iestājies notikums, kas radījis kaitējumu.

*7. pants
Privātās dzīves un indivīda tiesību pārkāpums*

1. Tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām, kuras izriet no privātās dzīves vai indivīda tiesību pārkāpuma, ir tās valsts tiesību akti, kurā ir vai varētu rasties visbūtiskākais zaudējuma vai kaitējuma elements.

Ja tiesību pārkāpumu ir izraisījusi publikācija, teksts vai raidījums, par valsti, kurā visbūtiskākais kaitējuma elements vai elementi ir radušies vai var rasties, uzskata to valsti, pret kuru publikācija vai raidījums ir galvenokārt vērsts, vai, ja tas nav nosakāms, valsti, kurā īsteno redakcionālo uzraudzību, un jāpiemēro attiecīgās valsts tiesību akti. Valsti, pret kuru publikācija vai raidījums ir galvenokārt vērsts, nosaka, ņemot vērā publikācijas vai raidījuma valodu vai realizācijas vai auditorijas lielumu šajā valstī, vai arī šo apstākļu kopumu.

Šo noteikumu piemēro pēc analogijas attiecībā uz publikācijām internetā un citos elektroniskajos sakaru tīklos.

2. Tiesību akti, kas piemērojami attiecībā uz tiesībām sniegt atspēkojumu vai līdzvērtīgiem pasākumiem un citiem aizsargpasākumiem vai aizliegumiem pret izdevēju vai raidorganizāciju saistībā ar publikācijas vai raidījuma saturu, ir tās valsts tiesību akti, kurā ir raidorganizācijas juridiskā adrese vai izdevēja pastāvīgā dzīvesvieta.

3. Šā panta 2. punktu piemēro arī privātās dzīves neaizskaramības vai indivīda tiesību pārkāpumiem, kas radušies personas datu apstrādes rezultātā.

8. pants
Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumi

1. Tiesību akti, ko piemēro tādām ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem, ir tās valsts tiesību akti, kurā tiek prasīta aizsardzība.
2. Tiesību akti, ko piemēro vienoto Kopienas intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu radītām ārpuslīgumiskām saistībām, ir tās valsts tiesību akti, kurā izdarīts pārkāpums – attiecībā uz visiem jautājumiem, ko nereglamentē attiecīgajos Kopienas instrumentos.
3. No tiesību aktiem, kas piemērojami saskaņā ar šo pantu, nevar atkāpties, savstarpēji vienojoties, kā noteikts 14. pantā.

9. pants
Kolektīvā rīcība

Neskarot 4. panta 2. punktu, tiesību akti, ko piemēro ārpuslīgumiskām saistībām attiecībā uz personas, kas ir darba ņēmēja vai darba devēja statusā, vai arī viņu profesionālās intereses pārstāvošu organizāciju atbildību par paredzamas vai notikušas kolektīvās rīcības radītiem zaudējumiem, ir tās valsts tiesību akti, kurā kolektīvā rīcība tiks veikta vai kurā tā ir notikusi.

III nodaļa
Netaisna iedzīvošanās, *negotium gestio*
un *culpa in contrahendo*

10. pants
Netaisna iedzīvošanās

1. Ja ārpuslīgumiskas saistības, kas izriet no netaisnas iedzīvošanās, tostarp nepamatoti saņemtu summu atmaksāšana, attiecas uz pastāvošām pušu attiecībām, piemēram, attiecībām, kas izriet no līguma vai neatļautas darbības, kuras ir cieši saistītas ar minēto netaisno iedzīvošanos, tad tās reglamentē tiesību akti, kas reglamentē minētās attiecības.
2. Ja piemērojamos tiesību aktus nevar noteikt, pamatojoties uz 1. punktu, un ja laikā, kad iestājies notikums, kas radījis netaisnu iedzīvošanos, pušu pastāvīgā mītnesvieta ir vienā un tajā pašā valstī, piemēro minētās valsts tiesību aktus.
3. Ja piemērojamos tiesību aktus nevar noteikt, pamatojoties uz 1. vai 2. punktu, piemērojamie tiesību akti ir tās valsts tiesību akti, kurā notikusi netaisna iedzīvošanās.
4. Ja visi lietas apstākļi skaidri liecina, ka ārpuslīgumiskas saistības, ko rada netaisna iedzīvošanās, ir acīmredzami ciešāk saistītas ar citu valsti, kas nav 1., 2. un 3. punktā norādītā valsts, piemēro šīs citas valsts tiesību aktus.

11. pants
Negotiorum gestio

1. Ja ārpuslīgumiskas saistības, kas izriet no darbībām, kuras bez pienācīga pilnvarojuma ir veiktas saistībā ar citas personas lietām, attiecas uz pastāvošām pušu attiecībām, piemēram, attiecībām, kas izriet no līguma vai neatļautas darbības, kuras ir cieši saistītas ar minētajām ārpuslīgumiskajām saistībām, tad tās reglamentē tiesību akti, kas reglamentē minētās attiecības.
2. Ja piemērojamos tiesību aktus nevar noteikt, pamatojoties uz 1. punktu, un ja laikā, kad iestājies notikums, kas radījis kaitējumu, pušu pastāvīgā mītnesvieta ir vienā un tajā pašā valstī, piemēro minētās valsts tiesību aktus.
3. Ja piemērojamos tiesību aktus nevar noteikt, pamatojoties uz 1. vai 2. punktu, piemērojamie tiesību akti ir tās valsts tiesību akti, kurā notikusi attiecīgā darbība.
4. Ja visi lietas apstākļi skaidri liecina, ka ārpuslīgumiskas saistības, kas izriet no darbībām, kuras bez pienācīga pilnvarojuma ir veiktas saistībā ar citas personas lietām, ir acīmredzami ciešāk saistītas ar citu valsti, kas nav 1., 2. un 3. punktā norādītā valsts, piemēro šīs citas valsts tiesību aktus.

12. pants
Culpa in contrahendo

1. Tiesību akti, ko piemēro ārpuslīgumiskām saistībām, kuras izriet no sarunām pirms līguma slēgšanas, neatkarīgi no tā, vai līgumu patiešām noslēdz, ir tiesību akti, kas piemērojami attiecīgajam līgumam vai kas būtu bijuši piemērojami attiecīgajam līgumam, ja tas būtu noslēgts.
2. Ja piemērojamos tiesību aktus nevar noteikt, pamatojoties uz 1. punktu, piemēro:
 - a) tās valsts tiesību aktus, kurā radies kaitējums, neatkarīgi no tā, kurā valstī iestājies notikums, kas rada kaitējumu, un neatkarīgi no tā, kurā valstī vai kurās valstīs radušās netiešas minētā notikuma sekas; vai
 - b) attiecīgās valsts tiesību aktus, ja laikā, kad iestājies notikums, kas radījis kaitējumu, pušu pastāvīgā mītnesvieta ir vienā un tajā pašā valstī; vai
 - c) attiecīgās citas valsts tiesību aktus, ja visi lietas apstākļi skaidri liecina, ka ārpuslīgumiskas saistības, kas izriet no sarunām pirms kāda līguma slēgšanas, ir acīmredzami ciešāk saistītas ar citu valsti, kas nav a) un b) apakšpunktā norādītā valsts.

13. pants
8. panta piemērošana

Šīs nodaļas nolūkā 8. pantu piemēro ārpuslīgumiskām saistībām, kas izriet no intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem.

IV nodaļa Izvēles brīvība

14. pants Izvēles brīvība

1. Puses var vienoties attiecināt uz ārpuslīgumiskām saistībām tiesību aktus pēc savas izvēles:
 - a) savstarpēji vienojoties pēc notikuma, kas radījis kaitējumu;
vai
 - b) ja visas puses veic komercdarbību – arī ar vienošanos, kas brīvi apspriesta pirms notikuma, kas radījis kaitējumu.

Lietas apstākļi pietiekami skaidri apliecina vai norāda izvēli, un tā neskar trešo personu tiesības.

2. Ja laikā, kad iestājies notikums, kas radījis kaitējumu, visi būtiskie situācijas elementi atrodas valstī, kas nav valsts, kuras tiesību akti ir izvēlēti, pušu izvēle neskar to minētās valsts tiesību normu piemērošanu, no kurām nevar atkāpties, savstarpēji vienojoties.

3. Ja laikā, kad iestājies notikums, kas radījis kaitējumu, visi būtiskie situācijas elementi atrodas vienā vai vairākās dalībvalstīs, pušu izvēlētie piemērojamie tiesību akti, kas nav kādas dalībvalsts tiesību akti, neskar iespēju vajadzības gadījumā piemērot Kopienas tiesību aktus, kurus īsteno tiesas atrašanās dalībvalsts un no kuriem nevar atkāpties, savstarpēji vienojoties.

V nodaļa

Kopēji noteikumi

15. pants Piemērojamo tiesību aktu joma

Ārpuslīgumiskām saistībām piemērojamajos tiesību aktos saskaņā ar šo regulu konkrēti reglamentē:

- a) atbildības pamatu un apjomu, ietverot arī to personu noteikšanu, no kurām var prasīt atbildību par to veiktajām darbībām;
- b) pamatojumu atbrīvošanai no atbildības, atbildības ierobežošanai un atbildības sadalei;
- c) kaitējuma esamību, būtību un novērtējumu vai pieprasāmo tiesisko aizsardzību;
- d) saskaņā ar pilnvarām, ko tiesai piešķir tās procesuālās tiesību normas - pasākumus, ko tiesa var veikt, lai novērstu vai izbeigtu aizskārumu vai kaitējumu vai lai nodrošinātu kompensāciju;
- e) jautājumu, vai tiesības prasīt kompensāciju par kaitējumu vai tiesisko aizsardzību var nodot citai personai, tostarp mantošanas ceļā;
- f) personas, kas ir tiesīgas saņemt kompensāciju par personisku kaitējumu;
- g) atbildību par citu personu darbību;
- h) to, kā saistības var izbeigt, un noilguma un ierobežojuma noteikumus, tostarp noteikumus par noilguma vai ierobežojuma termiņa sākumu, pārtraukšanu vai apturēšanu.

16. pants
Prevalējošas imperatīvas normas

Nekas šajā regulā neierobežo tiesas atrašanās valsts tiesību normu piemērošanu gadījumā, kad tās ir obligātas, neatkarīgi no tā, kurus tiesību aktus citos gadījumos piemēro ārpuslīgumiskām saistībām.

17. pants
Drošības un uzvedības noteikumi

Vērtējot tādas personas darbību, ko uzskata par atbildīgu, faktiski un ciktāl tas iespējams ņem vērā drošības un uzvedības noteikumus, kas bijuši spēkā tajā vietā un laikā, kad iestājies notikums, kurš radījis atbildību.

18. pants
Tieša prasība pret atbildīgās personas apdrošinātāju

Persona, kam nodarīts kaitējums, var celt prasību tieši pret tās personas apdrošinātāju, kura atbildīga par kompensācijas nodrošināšanu, ja tā paredzēts tiesību aktos, ko piemēro ārpuslīgumiskajai saistībai vai apdrošināšanas līgumam.

19. pants
Subrogācija

Ja personai ("kreditoram") ir ārpuslīgumisks prasījums pret citu personu ("parādnieku"), un trešai personai ir pienākums apmierināt kreditora prasījumu vai arī šī trešā persona, izpildot attiecīgo pienākumu, faktiski ir apmierinājusi kreditora prasījumu, tiesību akti, ar ko reglamentē trešās personas pienākumu apmierināt kreditora prasījumu, ir tie, ar kuriem nosaka, vai un ciktāl attiecīgā trešā persona ir tiesīga izmantot pret parādnieku tās tiesības, kas kreditoram bija attiecībā pret parādnieku saskaņā tiesību aktiem, kuri reglamentē viņu attiecības.

20. pants
Vairāku personu atbildība

Ja kreditoram ir prasījums pret vairākiem debitoriem, kas ir atbildīgi saistībā ar vienu un to pašu prasījumu, un, ja viens debitors jau prasījumu pilnīgi vai daļēji ir apmierinājis, jautājumu par šā debitora tiesībām prasīt kompensāciju no citiem debitoriem reglamentē tiesību akti, ko piemēro attiecīgā debitora ārpuslīgumiskajām saistībām ar kreditoru.

21. pants
Formālā spēkā esamība

Vienpusējas darbības, kas ir vērstas uz juridisku seku radīšanu un attiecas uz ārpuslīgumiskām saistībām, formāli ir spēkā, ja tās atbilst formālajām prasībām tiesību aktos, kuri reglamentē attiecīgās ārpuslīgumiskas saistības, vai tās valsts tiesību aktos, kurā veiktas minētās darbības.

22. pants
Kaitējums

Nosakot kaitējuma apmēru gadījumos, kad personas guvušas miesas bojājumus, piekritīgajai tiesai piemēro restitutio in integrum principu, ņemot vērā cietušās personas faktiskos apstākļus valstī, kur ir tās pastāvīgā dzīvesvieta.

23. pants
Pierādīšanas pienākums

1. Tiesību aktus, ko saskaņā ar šo regulu piemēro ārpuslīgumiskām saistībām, piemēro tiktāl, ciktāl tie ārpuslīgumisku saistību jautājumos ietver normas, kas rada tiesību prezumpcijas vai nosaka pierādīšanas pienākumu.
2. Darbības, kam paredzētas juridiskas sekas, var pierādīt ar visiem pierādījumiem, kuri ir atzīti tiesas atrašanās valsts tiesību aktos vai jebkuros 21. pantā minētajos tiesību aktos, saskaņā ar kuriem attiecīgā darbība formāli ir spēkā, ar noteikumu, ka tādu pierādīšanas paņēmienu var izmantot attiecīgajā valstī.

VI nodaļa
Citi noteikumi

24. pants
Pastāvīgā mītnesvieta

1. Šajā regulā uzņēmēj sabiedrību un citu korporatīvu vai nekorporatīvu struktūru pastāvīgā mītnesvieta ir vieta, kur atrodas to galvenais birojs.

Ja notikums, kas rada kaitējumu, iestājas vai kaitējums rodas filiāles, aģentūras vai citas struktūras darbības gaitā, tad pastāvīgā mītnesvieta ir filiāles, aģentūras vai citas struktūras atrašanās vieta.

2. Šajā regulā pastāvīgā mītnesvieta tādai fiziskai personai, kas nodarbojas ar uzņēmējdarbību, ir tās galvenā uzņēmējdarbības vieta.

25. pants

Atgriezeniskās norādes nepiemērojamība

Šajā regulā paredzētā jebkuras valsts tiesību aktu piemērošana nozīmē to attiecīgajā valstī spēkā esošo tiesību aktu piemērošanu, kuri nav starptautisko privāttiesību akti.

26. pants

Valstis ar vairākām tiesību sistēmām

1. Ja kādā valstī ir vairākas teritoriālās vienības un attiecībā uz ārpuslīgumiskām saistībām katrai no tām ir savas tiesību normas, katru teritoriālo vienību uzskata par valsti, lai noteiktu, kādi tiesību akti ir piemērojami saskaņā ar šo regulu.
2. Dalībvalstij, kuras dažādām teritoriālām vienībām ir savas tiesību normas attiecībā uz ārpuslīgumiskām saistībām, nav jāpiemēro šī regula tiesību normu kolīzijām, kas pastāv tikai starp šādām vienībām.

27. pants

Tiesas atrašanās valsts sabiedriskā kārtība

1. Jebkuras valsts tiesību aktu piemērošanu, kas noteikta ar šo regulu, var atteikt vienīgi tad, ja šāda piemērošana ir acīmredzami nesaderīga ar tiesas atrašanās valsts sabiedrisko kārtību ("*ordre public*").
2. ***Turklāt šajā regulā paredzēto tiesību aktu kāda noteikuma piemērošana, kā rezultātā tiek piespriesti maksājumi, kuru mērķis nav atlīdzināt zaudējumus, bet pamācīt vai sodīt, var uzskatīt par tādu, kas ir pretrunā ar tiesas atrašanās valsts sabiedrisko kārtību ("*ordre public*").***

28. pants
Attiecības ar citiem Kopienas tiesību aktiem

Šī regula neskar tādu *Eiropas Kopienu iestāžu tiesību aktu piemērošanu vai pieņemšanu*, kuri:

- a) *attiecībā uz īpašiem jautājumiem reglamentē kolīzijas normas saistībā ar ārpuslīgumiskām saistībām; vai*
- b) *paredz normas, ko piemēro neatkarīgi no valsts tiesību aktiem, kuri saskaņā ar šo regulu reglamentē attiecīgo ārpuslīgumisko saistību; vai*
- c) *kavē tiesas atrašanās vietas valsts tiesību aktu vai šajā regulā noteikto tiesību aktu normas vai normu piemērošanu; vai*
- d) *nosaka normas, kas izstrādātas, lai atbalstītu iekšējā tirgus pienācīgu darbību, ciktāl tās nevar piemērot saistībā ar tiesību aktiem, kurus nosaka starptautisko privāttiesību noteikumi.*

29. pants
Attiecības ar spēkā esošām starptautiskām konvencijām

1. Šī regula neskar tādu starptautisku konvenciju piemērošanu, kuru puses šīs regulas pieņemšanas laikā ir viena vai vairākas dalībvalstis un kurās ir paredzētas kolīziju normas attiecībā uz ārpuslīgumiskām saistībām.

2. Tomēr dalībvalstu attiecībās šai regulai ir prioritāte salīdzinājumā ar tikai divu vai vairāku dalībvalstu noslēgtām konvencijām, ciktāl tās skar jautājumus, kas reglamentēti ar šo regulu.

VII nodaļa

Nobeiguma noteikumi

30. pants Konvenciju saraksts

1. Līdz ...* dalībvalstis paziņo Komisijai 29. panta 1. punktā minētās konvencijas. Pēc minētās dienas dalībvalstis paziņo Komisijai par katras tādas konvencijas denonsēšanu.
2. Komisija sešos mēnešos pēc saņemšanas publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*:
 - i) šā panta 1. punktā minēto konvenciju sarakstu;
 - ii) ziņas par šā panta 1. punktā minēto denonsēšanu.

31. pants Pārskatīšanas klauzula

Ne vēlāk kā ...**, Komisijai jāiesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas ekonomiskajai un sociālajai komitejai ziņojums par šīs regulas piemērošanu. *Ja nepieciešams, jāiesniedz turpmāki priekšlikumi tās pielāgošanai.*

Gatavojot šo ziņojumu, Komisijai jāpievērš īpaša uzmanība veidam, kādā citu valstu tiesības tiek aplūkotas dažādās jurisdikcijās, un kā tiek aplūkots zaudējumu atlīdzināšanas jautājums konkrētās jurisdikcijās, tostarp papildatlīdzība par zaudējumiem kā brīdinājums vai zaudējumu atlīdzināšana kā soda iespēja.

Turklāt ziņojumā iekļauj analītisku pētījumu par apjomu, kādā dalībvalstu tiesas piemēro praksē citu valstu tiesības; tai skaitā ieteikumus, kas attiecas uz kopējas pieejas vēlamību citu valstu tiesību piemērošanā.

* 12 mēneši pēc šīs regulas pieņemšanas dienas.

** Četri gadi pēc šīs Regulas spēkā stāšanās dienas.

*Ne vēlāk kā ... * Komisija pēc plašas apspriešanās ar ieinteresētajām pusēm iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par situāciju attiecībā uz privātās dzīves un personas tiesību aizskārumiem, ņemot vērā uzskatu brīvību un preses brīvību. Ziņojumā iekļauj vispusīgu pētījumu par parādības mērogu, problēmām un izvērstu ietekmes izvērtējumu. Vajadzības gadījumā ziņojumā tiek ierosināti šīs regulas grozījumi un īpašu tiesību aktu pieņemšana.*

32. pants
Piemērošana laikā

Šo regulu piemēro notikumiem, kas rada *kaitējumu pēc tās stāšanās spēkā.*

33. pants
Piemērošanas diena

To piemēro no ... **, izņemot 30. pantu, ko piemēro no ... ***.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Eiropas Kopienību dibināšanas līgumu.

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

*

** 18 mēneši pēc šīs regulas pieņemšanas dienas.

*** 12 mēneši pēc šīs regulas pieņemšanas dienas.